Besluitformulier

Programmateam Energie

Zaaknummer: 3833357 Datum: 15 september 2026	

Onderwerp:

Intrekken Duurzaamheids- en Stimuleringslening en Green Deal-verordening en onderzoeken inzet terugvloeiende middelen in ons fonds bij SVn, passend bij de huidige ambities en opgaven.

Besluiten:

1. De raad voor te stellen om de volgende verordeningen met terugwerkende kracht in te trekken per 9 maart 2026;
   - Verordening Duurzaamheidslening SVn Alphen aan den Rijn Particuliere Woningverbetering 2021;
   - Verordening Stimuleringslening SVn Alphen aan den Rijn Verenigingen en Organisaties 2021;
   - Verordening SVn Stimuleringslening Green Deal Alphen aan den Rijn;
2. Na besluitvorming van de raad over beslispunt 1, te onderzoeken hoe de terugvloeiende middelen uit rente en aflossingen in ons fonds bij SVn doelgericht kunnen worden ingezet, passend bij de huidige ambities en opgaven.

Publiekssamenvatting

Het beschikbare budget van € 10.250.000 voor de gemeentelijke Duurzaamheids- en Stimuleringslening is bereikt. Daarom is op 9 maart 2026 een tijdelijke stop ingesteld op nieuwe aanvragen voor de Duurzaamheids- en Stimuleringslening SVn. Lopende aanvragen van voor deze datum worden nog afgehandeld.

Het college stelt de raad voor om de bestaande gemeentelijke verordeningen in te trekken, omdat er inmiddels landelijke alternatieven beschikbaar zijn via het Nationaal Warmtefonds. De gemeente blijft verduurzaming stimuleren via andere gemeentelijke en landelijke regelingen, ondersteuning bieden en onderzoekt hoe de terugvloeiende middelen in ons fonds bij SVn in de toekomst gerichter kunnen worden ingezet, passend bij de huidige ambities en opgaven.

Inleiding

De gemeente beschikt sinds 2015 over de Duurzaamheids- en Stimuleringslening via SVn. Deze leningen hebben de afgelopen jaren bijgedragen aan energiebesparing en verduurzaming van woningen en gebouwen.

Het beschikbare budget van € 10.250.000 voor de gemeentelijke Duurzaamheids- en Stimuleringslening is bereikt. Daarom is per 9 maart 2026 een tijdelijke stop ingesteld op nieuwe

aanvragen voor zowel de Duurzaamheids- als Stimuleringslening. Aanvragen die vóór deze datum zijn ingediend, worden nog afgehandeld conform de bestaande voorwaarden.

Het college stelt de raad voor de verordeningen in te trekken.

De Duurzaamheids- en Stimuleringsleningen zijn revolverende fondsen. Dat betekent dat er aflossingen en rente terugvloeien in ons fonds bij SVn. Onderzocht gaat worden hoe de terugvloeiende middelen uit rente en aflossingen op een duurzame en toekomstbestendige manier kunnen worden ingezet, passend bij de huidige ambities en opgaven.

Daarnaast beschikt de gemeente sinds 2015 over de Green Deal verordening. Hiervoor zijn in de afgelopen 11 jaar geen leningen verstrekt. Het college stelt de raad voor ook deze verordening in te trekken.

Beoogd maatschappelijk resultaat

Het doel is inwoners meer gebruik te laten maken van beschikbare landelijke regelingen voor energiebesparing en verduurzaming van bestaande woningen en gebouwen. De gemeentelijke inzet blijft gericht op het ondersteunen van inwoners op plekken waar landelijke regelingen ontbreken of onvoldoende aansluiten. Hiermee draagt de gemeente bij aan het terugdringen van energieverbruik, het verlagen van CO_2-uitstoot en het verbeteren van de betaalbaarheid van wonen en het stimuleren van een inclusieve energietransitie.

Kader

- Coalitieakkoord 2026-2030 “Samen groeien naar de toekomst”
- Duurzaamheidsprogramma 2021-2030 (2021)
- Programma Energietransitie (2024)
- Plan van aanpak energiearmoede (2022)
- Nationaal Isolatieprogramma (NIP)
- Verordening Duurzaamheidslening SVn (2021)
- Verordening Stimuleringslening SVn (2021)
- Regeling Green Deal (2015)

Argumenten

<u>Voortzetting van de gemeentelijke leningen is financieel niet langer doelmatig.</u>
De gemeente heeft een grote verduurzamingsopgave. Energiebesparing is hierin een belangrijke eerste stap. De rol van de gemeente richt zich op het ondersteunen van inwoners op plekken waar landelijke regelingen onvoldoende toegankelijk of passend zijn.

Het opnieuw aanvullen van het gemeentelijke fonds vraagt een aanzienlijke financiële impuls en is budgettair niet langer doelmatig, zeker nu landelijke alternatieven beschikbaar zijn.

<u>Het Warmtefonds biedt een volwaardig alternatief voor woningeigenaren.</u>
Via het Nationaal Warmtefonds zijn inmiddels diverse landelijke financieringsmogelijkheden beschikbaar voor eigenaar-bewoners en VvE’s, waaronder:

- de Energiebespaarlening;
- de VvE Energiebespaarlening;
- 0%-leningen voor lagere inkomens;
- combinatieleningen voor huishoudens met beperkte aflossingsruimte.

Deze regelingen voorzien grotendeels in dezelfde behoefte als de gemeentelijke leningen.

Het aanjagen van de energietransitie vraagt om een heroverweging van de inzet van middelen
De gemeente heeft een grote verduurzamingsopgave, waarbij energiebesparing een belangrijke eerste stap is. Met de komst van landelijke financieringsmogelijkheden via het Nationaal Warmtefonds verschuift de rol van de gemeente van algemene financiering naar gerichte ondersteuning waar landelijke regelingen onvoldoende passend of toegankelijk zijn.

Het opnieuw aanvullen van het gemeentelijke fonds vraagt een aanzienlijke financiële impuls en is, mede door de beschikbaarheid van landelijke alternatieven, niet langer doelmatig. Wanneer de regeling uitsluitend wordt voortgezet op basis van terugvloeiende rente en aflossingen in ons fonds bij SVn, ontstaat bovendien een situatie waarbij nieuwe aanvragen afhankelijk worden van het moment waarop middelen opnieuw beschikbaar komen. Dit leidt tot wachtlijsten, onzekerheid voor inwoners en een toenemende administratieve belasting in de uitvoering.

Het beëindigen van de gemeentelijke leningen kan de indruk wekken dat de gemeente haar rol in de energietransitie verkleint.
De gemeente blijft verduurzaming actief stimuleren via landelijke regelingen, ondersteuning en toekomstige gerichte inzet van de terugvloeiende middelen in ons fonds bij SVn.

Het bestaande revolverende fonds biedt structureel ruimte voor toekomstige inzet van middelen
De komende 10-15 jaar vloeien aflossingen en rente terug in ons fonds bij SVn. Het komende jaar is dat naar verwachting circa € 650.000. Hierdoor blijft structureel ruimte bestaan om middelen opnieuw in te zetten, passend bij de huidige ambities en opgaven. Onderzocht wordt op welke wijze deze middelen duurzaam, toekomstbestendig en waar mogelijk revolverend kunnen worden ingezet.

De Green Deal verordening blijkt in de praktijk niet nodig
Sinds de invoering van de Green Deal verordening in 2015 zijn er geen aanvragen voor leningen ingediend en is er geen budget ondergebracht bij SVn. Daarmee blijkt de verordening in de praktijk niet aan te sluiten op een concrete behoefte. Intrekking van de verordening heeft daarom geen gevolgen voor bestaande gebruikers of lopende aanvragen.

Juridische gevolgen

In de verordeningen voor de Duurzaamheids- en Stimuleringslening is opgenomen dat aanvragen mogelijk is tot het plafondbudget bereikt is (Duurzaamheidslening artikel 5 lid 4 en Stimuleringslening artikel 6 lid 4). Lopende aanvragen die vóór de tijdelijke stop zijn ingediend, worden nog afgehandeld conform de bestaande voorwaarden.

Voor beëindiging van de verordeningen (inclusief Green Deal) is intrekking van de betreffende verordeningen door de raad noodzakelijk. De intrekking wordt gepubliceerd via overheid.nl.

Duurzaamheid

De gemeente blijft verduurzaming stimuleren via communicatie, lokale regelingen en ondersteuning en aansluiting op landelijke regelingen zoals:

- de ISDE-subsidie;
- de Energiebespaarlening van het Nationaal Warmtefonds;
- de VvE Energiebespaarlening van het Nationaal Warmtefonds.

Participatie

Lopende aanvragen die voor 9 maart 2026 zijn ingediend, worden zorgvuldig afgehandeld. Via de bekende kanalen worden inwoners actief geïnformeerd over het beëindigen van de regelingen en passende landelijke alternatieven. Hulp bij het aanvragen van de landelijke Energiebespaarlening van het Warmtefonds is geen taak voor vrijwilligers(organisaties). We onderzoeken of en zo ja hoe we professionele hulp kunnen aanbieden voor inwoners die het zelf niet kunnen en geen hulp in hun eigen netwerk hebben.

Bij het onderzoek naar de toekomstige inzet van de middelen worden relevante interne en externe partijen betrokken. Hierbij wordt gekeken naar concrete mogelijkheden om inwoners en maatschappelijk vastgoed beter te ondersteunen op plekken waar landelijke regelingen onvoldoende aansluiten en waar aanvullende ondersteuning passend bij de huidige ambities en opgaven wenselijk is.

Financiële consequenties

Er is geen aanvullend budget nodig.
De Gemeente heeft een lening om geld uit te zetten bij SVn, wij betalen jaarlijks rente hierover. Dat is een standaard rentederving bedrag, wat als rekenrente in de begroting is opgenomen.

Het komende jaar vloeit er naar verwachting circa € 650.000 aan rente en aflossingen terug in ons fonds bij SVn. Gedurende 10-15 jaar blijven inwoners aflossen. Deze middelen kunnen alternatief besteed worden, dit wordt nader onderzocht.

Realisatie

- Bij akkoord door de raad wordt de intrekking van de verordeningen gepubliceerd op overheid.nl.
- Lopende aanvragen van voor 9 maart 2026 worden afgehandeld.
- Inwoners worden geïnformeerd over de landelijke alternatieven.
- Een voorstel wordt uitgewerkt en ter besluitvorming voorgelegd voor de toekomstige inzet van de terugvloeiende middelen in ons fonds bij SVn.
- Uitvoering vindt plaats binnen bestaande capaciteit.

Bijlage(n):

Geen